

Lidská práva v uvozovkách

Petr Uhl

Jedním z nejtypičtějších projevů diskriminace je její popírání. Někteří čeští občané, mezi nimi i politikové a novináři, dnes provolávají nedotknutelnost takzvaných českých zvyků a tradic. Neplnění závazků je bohužel jednou z nich.

Jedním z nejtypičtějších projevů diskriminace je její popírání. Foto Lukáš Houdek

Deník Blesk zveřejnil [zprávu](#). Její text, zpracovaný podle tiskové zprávy z webových stránek veřejného ochránce práv, byl korektní, zarazil mě jen jeho titulok: „Diskriminace“ dětí končí. Pošta jim vydá balík i bez doprovodu rodičů. Co mě zarazilo, byly uvozovky u slova diskriminace. Vyjadřují asi postoj redaktora, který – zřejmě na rozdíl od autora zprávy – dbá na přitažlivost titulku, zajišťující čtivost zprávy a tím prodejnost listu. Uvozovky jistě znamenají, že to je jen diskriminace zdánlivá, že je to, řečeno s tvůrcem „-ismů“ a bojovníkem proti nim, takové „zlé slůvko“. Autor onoho novinového titulku totiž dobře ví, v souladu s všeobecným (tedy údajně všeobecným) názorem majoritního obyvatelstva, že děti přece nemohou být diskriminovány, protože žádná práva vlastně ani nemají.

Hodně lidí – je jich jistě většina, a to je pro „nás“, tedy pro novináře a politiky, rozhodující – si myslí, že méně práv než většina mají nebo aspoň by mít měli cikáni, přivandrovalci a jiní cizáci, a také bezdomovci, nepřizpůsobiví, šlapky, kriminálníci, kriplové a jiní méněcenní a že zatočit by se mělo i se sluníčkáři, s feministkami a s jinými multi-kulti individui. Oškřivost, posměch a často i oprávněný odpor vzbuzovali donedávna i buzeranti, flandáci, židi, trockisti, disidenti a pravicoví oportunisti a v první polovině minulého století ještě i burzousti, skopčáci, kacíři a jiní odpadlíci a taky ženský. A je možná škoda, říkají tito novináři a politici, že jsme se kvůli nesmyslné politické korektnosti těch přiléhavých názvů vzdali.

Přesvědčení, že děti vlastně nemají práva, či spíše že mohou dělat jen to, co jim v dané situaci dovolí jejich rodiče, učitelé a případně jiní dospělí, kteří přece chtějí jen jejich dobro, ba přímo je milují, je tradiční paternalismus československé a dnes i české společnosti. Toho se v souvislosti se začleňováním do Evropské unie a do světa základních práv a demokratických svobod lidí v České republice (a také Česká republika jako stát) postupně zbavují. Jde to ale ztuha, Češi jsou v Evropě považováni za hodně nepřizpůsobivé.

Jsou ovšem společnosti, kde paternalismus je nebo byl ještě větším problémem než v české kotlině a moravských úvalech – v Evropě hlavně tam, kde bylo silné pravoslaví (třeba u kozáků a starověrců) a islám (v Turecku, v některých oblastech Bulharska a Řecka a v části bývalé Jugoslávie), ale také v kmenových a kastovních společenstvích v Asii a v Africe. V Jihoafrické republice bylo překonání búrského a kalvínského paternalismu, spojeného s apartheidem, skutečnou kulturní revolucí.

Přezíravý a dominantní vztah k dětem souvisí v České republice s mnoha dalšími jevy. Je to především šikanování ve školách, ve věznicích a donedávna i v povinné vojenské službě. Tam se to chápalo jak zocelování mladých mužů, ale demokratické, protože se aktuálně ponižování „bažantů“ stávali druhým rokem služby „mazáky“. Nadřazenost, s níž jsou porušována demokratická práva, provází i jakoukoli diskriminaci, kterou poznáme podle toho, že konzervativní a nacionalističtí lidé, a někdy i státní či samosprávné orgány, jednoduše popírají, že ta či ona diskriminace vůbec ve společnosti existuje. Ano, jde o diskriminaci žen, Romů a hlavně romských dětí v českém školství, cizinců (dnes hlavně těch, kteří by mohli být muslimy) a odpor vůči všem prvkům občanského aktivismu.

Neberte nám naši víru, byla dobrá pro Davida, bude dobrá pro nás zas..., zpívalo se dost agresivně v jižních státech USA na protest proti školní výuce o vývoji, jež byla v rozporu s vírou o stvoření světa a člověka. Neberte nám „naše“ zvyky a tradice, říkají dnes někteří lidé v českých zemích, mezi nimi bohužel i novináři a vládní činitelé. Každý, kdo z ciziny přichází, musí přece naše zvyky a tradice dodržovat. A zřejmě se má dívat na to, jak Češi porušují zákony a mezinárodní a evropské závazky, které vyhlásili jimi zvolení zástupci, nebo které jako občané oni sami v červnu 2003 přijali v referendu, jímž vyjádřili souhlas se smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii. Neplnění závazků a nerespektování zákonů a smluv je totiž také českou tradicí.

Zdroj:

<http://denikreferendum.cz/clanek/21911-lidska-prava-v-uzovkach> (2015)